

<https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/huisdieren>

Kan mijn huisdier besmet worden met het nieuwe coronavirus?

Er zijn wereldwijd enkele gevallen van huisdieren die besmet zijn met het nieuwe coronavirus, waaronder een hond en enkele katten in Nederland. Meestal waren de eigenaren van het dier ook ziek en positief getest op het nieuwe coronavirus. De kans dat een huisdier besmet raakt en vervolgens een ander dier of mens besmet is zeer klein in vergelijking met besmetting van mens-op-mens.

Wat betekent het voor mijn huisdier als ik klachten heb?

Hoewel de kans erg klein is dat gezelschapsdieren besmet raken met het coronavirus, is het verstandig om als je klachten hebt intensief contact met huisdieren te vermijden (niet laten likken en knuffelen, aaien mag wel). Laat de verzorging van huisdieren bij voorkeur over aan mensen zonder klachten die hierbij de algemene hygiënemaatregelen voor omgang met huisdieren (regelmatig handen wassen en niet laten likken) in acht nemen. Honden van COVID-19-patiënten en mensen met bij COVID-19 passende klachten kunnen gewoon uitgelaten worden door mensen zonder klachten en mogen tijdens het uitlaten in contact komen met andere honden. De verspreiding van het nieuwe coronavirus zoals we die nu wereldwijd zien, komt door verspreiding van mens-op-mens.

Kan ik de hond uitlaten?

Als je geen klachten hebt zoals neusverkoudheid, loopneus, keelpijn, hoesten, benauwdheid en/of koorts, kun je gewoon je hond uitlaten. Als je wel een van deze klachten hebt, vraag dan iemand anders je hond uit te laten. Voor iedereen die de hond uit laat geldt de algemene preventieve maatregel om tenminste 1,5 meter afstand tot andere mensen in acht te nemen. Honden mogen tijdens het uitlaten in contact komen met andere honden.

Zijn er in Nederland dieren besmet met het nieuwe coronavirus?

In Nederland zijn er enkele gevallen bekend van dieren met het nieuwe coronavirus. Bij één hond zijn antistoffen tegen het virus aangetroffen. Dit betekent dat de hond besmet is geweest met het virus. De hond is waarschijnlijk besmet geraakt door zijn eigenaar met COVID-19. Daarnaast is het virus aangetroffen bij enkele nertsbedrijven waar dieren luchtweg- en darmklachten hadden. Ook bij enkele katten die aanwezig waren op één van deze bedrijven zijn antistoffen tegen het virus aangetroffen.

Kunnen dieren het nieuwe coronavirus overdragen op mensen?

In Nederland zijn twee meldingen van mogelijke dier-op-mensbesmettingen. Deze besmettingen hebben plaatsgevonden op nertsbedrijven waar nertsen besmet waren met het virus. Medewerkers van de bedrijven hebben de nertsen verzorgd toen nog niet bekend was dat de dieren besmet waren. Mogelijk hebben enkele medewerkers via de nertsen het virus opgelopen. Omdat het virus op langere termijn mogelijk op een nertsbedrijf kan circuleren, worden deze bedrijven geruimd.

De kans dat dieren in huishoudens besmet raken met het virus en een rol spelen in de verspreiding van het virus is heel klein. En op dit moment veel kleiner dan de kans dat mensen elkaar besmetten.

<https://www.onehealth.nl/vragen-en-antwoorden-over-nieuw-coronavirus>

Wat is het verschil tussen COVID-19 en SARS-CoV-2?

Het nieuwe coronavirus is door de Coronavirus Study Group van de 'International Committee for the Taxonomy of Viruses' SARS-CoV-2 genoemd. De ziekte die dit virus veroorzaakt, heet 'Coronavirus Disease 2019', afgekort tot COVID-19.

Kunnen huisdieren besmet raken met het nieuwe coronavirus?

De kans is erg klein dat huisdieren besmet raken met het nieuwe coronavirus. Op dit moment zijn er enkele meldingen van honden en katten in Hongkong, New York en België die positief getest zijn op het virus. Ook in Nederland zijn een hond en enkele katten besmet geweest met het virus.

Uit experimentele onderzoeken waarbij dieren opzettelijk zijn besmet met het virus, is gebleken dat katten, fretten en hamsters geïnfecteerd kunnen raken. Er zijn nog geen natuurlijke besmettingen van fretten of hamsters bekend.

Zijn er in Nederland (huis)dieren besmet met het coronavirus?

In Nederland zijn er enkele gevallen bekend van dieren met het nieuwe coronavirus. Bij één hond zijn antistoffen tegen het virus aangetroffen. Dit betekent dat de hond besmet is geweest met het virus. De hond is waarschijnlijk besmet geraakt door zijn COVID-positieve eigenaar. Daarnaast is het virus aangetroffen bij enkele nertsbedrijven waar dieren luchtweg- en darmklachten hadden. Er wordt nog onderzoek gedaan naar hoe de dieren op de bedrijven besmet zijn geraakt. Ook enkele katten die aanwezig waren op deze bedrijven zijn geïnfecteerd geweest met het virus.

Hoe groot is de kans dat een huisdier een ander dier of mens besmet?

De kans dat een huisdier een ander dier of mens besmet is zeer klein in vergelijking tot besmetting van mens op mens.

In Nederland zijn enkele mogelijke gevallen van dier-op-mensbesmettingen. Deze besmettingen hebben plaatsgevonden op nertsbedrijven waar nertsen besmet waren met het virus. Medewerkers van de bedrijven hebben de nertsen verzorgd toen nog niet bekend was dat de dieren besmet waren. Mogelijk hebben enkele medewerker via de nertsen het virus opgelopen. Omdat de besmette nertsbedrijven op de lange termijn een risico kunnen vormen voor de volksgezondheid, worden deze bedrijven geruimd.

De kans dat dieren in huishoudens besmet raken met het virus en een rol spelen in de verspreiding van het virus is heel klein. En is op dit moment veel kleiner dan de kans dat mensen elkaar besmetten.

Kan ik de hond uitlaten?

Als je géén klachten hebt zoals neusverkoudheid, loopneus, keelpijn, lichte hoest of verhoging (tot 38 graden Celsius) kun je gewoon je hond uitlaten. Als je wel een van deze klachten hebt, vraag dan iemand anders je hond uit te laten. Voor iedereen die de hond uit laat geldt de algemene preventieve maatregel om tenminste 1,5 meter afstand tot andere mensen in acht te nemen. Honden mogen tijdens het uitlaten in contact komen met andere honden.

Mag mijn kat nog naar buiten?

Katten en andere dieren kunnen gewoon naar buiten. Alleen zieke huisdieren van mensen met klachten of bevestigde COVID-19-patiënten moeten binnenblijven. De kans dat katten besmet raken met het virus en een rol spelen in de verspreiding van het virus onder mensen, wordt zeer klein geacht. Het grootste risico zit in de overdracht door contact tussen mensen onderling.

Ik heb klachten die passen bij COVID-19, moet ik contact met mijn huisdieren vermijden?

Hoewel de kans erg klein is dat gezelschapsdieren besmet raken met het nieuwe coronavirus, is het verstandig om als u klachten heeft intensief contact met huisdieren te vermijden (niet laten likken en knuffelen, aaien mag wel). Laat de verzorging van huisdieren bij voorkeur over aan mensen zonder klachten die hierbij de algemene hygiënemaatregelen voor omgang met huisdieren (regelmatig handen wassen en niet laten likken) in acht nemen. Honden van mensen met bij COVID-19 passende klachten kunnen gewoon uitgelaten worden door mensen zonder klachten. De honden mogen tijdens het uitlaten in contact komen met andere honden.

Ik heb klachten die passen bij COVID-19. Wat moet ik doen als mijn huisdier ziek wordt?

Vermijd zoveel mogelijk het contact met je zieke huisdier. Laat het huisdier buiten niet los rondlopen, honden moeten zo kort mogelijk (door iemand anders) worden uitgelaten.

Ga niet zomaar met een ziek dier naar de dierenarts, maar neem eerst telefonisch contact op. De kans dat uw huisdier besmet is met het nieuwe coronavirus is zeer klein. De verspreiding van het nieuwe coronavirus zoals we die nu wereldwijd zien, komt door verspreiding van mens-op-mens.

Ik ben COVID-19-patiënt en word opgenomen in het ziekenhuis. Wat moet ik doen met mijn huisdier?

Je kunt je huisdier door anderen laten verzorgen. Het is voldoende als zij de algemene hygiënemaatregelen voor omgang met huisdieren in acht nemen, zoals regelmatig handen wassen en niet laten likken. Als het niet mogelijk is dat anderen voor je huisdier zorgen, breng je huisdier dan onder in een dierenpension of zorg voor opvang elders.

Kan ik besmet worden door (wilde) ratten?

Op dit moment zijn er geen aanwijzingen dat ratten geïnfecteerd kunnen worden met SARS-CoV-2. Het risico voor mensen op blootstelling via geïnfecteerde ratten wordt met de huidige kennis als zeer gering ingeschat. Voor mensen die beroepsmatig met (wilde) ratten in aanraking komen (o.a. plaagdierbeheersers), is het advies om de reguliere beschermingsmaatregelen te treffen tegen mogelijke ziekteverwekkers. Voor eigenaren van tamme ratten is het advies hetzelfde als bij honden en katten.

Er zijn veel egels ziek. Hebben zij COVID-19?

Er worden dit jaar meer dan in andere jaren ernstige huidafwijkingen bij egels gevonden. Er is nog geen eenduidige oorzaak gevonden en daar wordt door diverse organisaties onderzoek naar gedaan. Bij de egels die zijn getest is geen Sars-CoV-2 virus aangetoond. Mocht u zieke egels vinden, dan is het altijd belangrijk persoonlijke hygiënemaatregelen in acht te nemen, want ook bij egels komen ziekteverwekkers voor die infecties bij mensen kunnen veroorzaken. Op www.dwhc.nl is meer informatie te vinden.

Nertsen zijn gevoelig voor het virus. Mag ik ze nog verzorgen?

In Nederland is het nieuwe coronavirus aangetroffen op enkele nertsbedrijven. Daarom gelden voor alle nertsbedrijven in Nederland voorzorgsmaatregelen:

- een vervoersverbod voor nertsen en mest van nertsen;
- een hygiëneprotocol voor bezoekers en vervoersmiddelen;
- een bezoekersverbod voor de stal;
- een verplichting om te zorgen dat katten en honden het bedrijf niet kunnen verlaten of de verblijfsplaatsen kunnen binnenkomen.
- een dringend advies dat medewerkers met klachten passend bij COVID-19 niet met de nertsen in aanraking komen, niet in de stal komen en zich laten testen.

Het hygiëneprotocol voor nertsenhouders is aangescherpt. Deze is te vinden op de website van de NVWA Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit . Medewerkers van nertsbedrijven zijn onder andere verplicht om mondkapjes en gezichtsschermen te gebruiken.

Hoe zijn de besmettingen van nerts op mens vastgesteld?

Onderzoekers hebben de genetische code van de virussen die zijn aangetroffen bij nertsen vergeleken met de genetische code van de virussen die zijn aangetroffen bij de medewerkers van het besmette nertsbedrijf. Op basis daarvan is een stamboom gemaakt. Daaruit kan een beeld worden gekregen van de manier waarop mensen en dieren in tijd en plaats zijn besmet. Op grond daarvan is geconcludeerd dat ten minste twee medewerkers van besmette nertsbedrijven het virus waarschijnlijk van nertsen hebben opgelopen.

Hoe hebben de besmettingen van nerts op mens plaatsgevonden?

De besmettingen hebben plaatsgevonden op nertsbedrijven waar nertsen besmet waren met SARS-CoV-2. De betreffende medewerkers hebben tussen de nertsen gewerkt in de periode dat nog niet bekend was dat de nertsen op het bedrijf besmet waren. Er gold toen nog geen advies voor persoonlijke beschermingsmiddelen.

Vormen de besmette nertsbedrijven een risico voor de volksgezondheid?

Op dit moment is mens-op-menscontact de drijver achter de humane epidemie. Omdat het virus niet in luchtmonsters buiten de stallen van besmette nertsbedrijven is aangetoond, wordt het risico voor de volksgezondheid zeer klein geacht.

Op de langere termijn is er echter een risico dat het virus op de bedrijven blijft circuleren. Deze bedrijven kunnen daarmee een bron vormen voor nieuwe infecties van mens en dier. Nu het aantal mens-op-mensbesmettingen steeds verder afneemt, kan een nerts-op-mensbesmetting een relatief grotere rol gaan spelen in de verspreiding van het virus onder mensen.

Waarom worden de besmette nertsbedrijven geruimd?

Met de voorzorgsmaatregelen die waren genomen, zoals een vervoersverbod voor nerts en bezoekersverbod wordt besmetting tussen bedrijven zoveel mogelijk voorkomen. Uit onderzoek blijkt dat het virus voor langere tijd kan blijven circuleren op besmette bedrijven. De enige manier om de besmetting van het bedrijf te stoppen is het ruimen van de dieren op een besmet bedrijf. Hier is zaterdag 6 juni mee gestart.

In Noord-Brabant zijn relatief veel mensen besmet met het coronavirus. In deze provincie wordt ook veel vee gehouden. Is er een relatie tussen het aantal coronabesmettingen en de veehouderij in dit gebied?

Waarschijnlijk niet. Er zijn geen aanwijzingen dat vee, zoals varkens en kippen, geïnfecteerd kan raken met het nieuwe coronavirus. Wel zijn nertsen bij meerdere nertsbedrijven besmet geraakt. Hierbij hebben mensen waarschijnlijk in eerste instantie het virus overgedragen op de nertsen, die wel geïnfecteerd kunnen worden met SARS-CoV-2. Of er andere factoren, zoals de luchtkwaliteit waar de veehouderij invloed op heeft, een rol spelen is nog onbekend. Daarom zal worden verkend welk onderzoek er gedaan kan worden om de relatie tussen luchtkwaliteit, veehouderij en COVID-19 te onderzoeken.

Mag ik nog landbouwhuisdieren verzorgen als ik klachten heb die passen bij COVID-19?

Er zijn geen aanwijzingen dat landbouwhuisdieren, zoals koeien, varkens, kippen, schapen en geiten geïnfecteerd kunnen worden met het nieuwe coronavirus. Bij experimenteel onderzoek waarbij varkens, kippen en eenden opzettelijk zijn besmet, bleken deze dieren niet geïnfecteerd te worden. Uit voorzorg wordt geadviseerd dat mensen met COVID-19 of met klachten die passen bij COVID-19 het contact met de dieren vermijden en de verzorging van hun dieren aan anderen (zonder klachten) over laten. Dat houdt ook in dat je niet in de stal komt. Indien het niet anders kan mogen dierenartsen, veehouders en werknemers die milde klachten hebben (neusverkoudheid, loopneus, keelpijn, lichte hoest of verhoging tot 38°C, maar géén koorts) en werkzaam zijn in de voedselproducerende sector, wel de dieren verzorgen. Ook bij de verzorging van- en het contact met dieren is het belangrijk om de algemene hygiënemaatregelen op te volgen zoals regelmatig je handen wassen en in de elleboog hoesten en niezen.

Is COVID-19 meldingsplichtig voor dieren?

Alleen nertsenhouders, dierenartsen en onderzoeksinstituten zijn op dit moment verplicht om symptomen die kunnen wijzen op COVID-19 bij nertsen, zoals ademhalingsproblemen en verhoogde sterfte, te melden. Dit naar aanleiding van de vastgestelde besmettingen op enkele nertsenbedrijven in Nederland. Omdat andere dieren in de veehouderij niet gevoelig lijken voor SARS-CoV-2, wordt voor deze dieren geen meldplicht ingesteld.

De Nederlandse overheid heeft als lid van de World Organisation for Animal Health (OIE) de plicht om relevante ontwikkelingen ten aanzien van (mogelijk) opkomende dierziekten te melden. Daarom is het verzoek aan dierenartsen om bij verdenkingen contact op te nemen met de NVWA. De NVWA besluit per geval of er diagnostisch onderzoek moet worden verricht. Wageningen Bioveterinary Research heeft hiervoor een PCR-test beschikbaar. Ook aan laboratoria wordt gevraagd om positieve testuitslagen bij de NVWA te melden.

Waar kan ik meer informatie vinden over COVID-19 bij dieren?

Meer informatie over COVID-19 die specifiek betrekking heeft op dieren is te vinden op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/dieren>.